

(המשך מעמוד 12)

אלוף יפה לא היסט: הוא קרא קטעים מתוך הכרוז מעל לבמה. אולם השמיט קטעים מספר — כמו זה על המצב הביטחוני.

אלא שלמחרת, כאשר יצא ברוך גויטן מכיתתו, הותקף על-ידי אחד מתומכיו תנועת א"י השלמה בבית-סיפרו התיכון, שמאל אהרונסון, שהיכה אותו קשות, פצע את גויטן בפניו.

היה צורך להריץ את ברוך לבית-החולים — שם ניתפרו פניו.

"אל תצחקו" הזהיר אותו הרופא, "אחרת יפתחו התפרים."

הגיב גויטן: "אם זהו חופשי-הדיבור ב' ארץ — איזה חשק כבר יש לי לצחוק!"

תעלומות

החיילים

שיצאו אל הכפור

גבולותיה החדשים של המדינה הרחיבו גם את גבולות תעלומותיה. תעלומות הקשורות בשלגים ובכפור היו עד כה נחלתם של תושבי האלפים השווייצרים, או חוקרי ה' קוטב הצפוני. הנה הם נכנסו גם לתחום התעלומות של האזרח הישראלי.

וה אירע לפני המישה שבועות. בתל-אביב היתה הטמפרטורה מי 11 עד 23 מעלות, והי' חיילים החונים במפרץ שלמה נהנו מחום של 25 מעלות.

אבל ברמת-הגולן ירדה הטמפרטורה עד 2 מעלות וגשם, שטיפותיו גדולות פי כמה מאלה המקובלות בארץ, שטף את רמה.

השלג ירפה. אותו בוקר יצאו שני חיילים מאחת מעמדות צה"ל שעל החרמון.

היו אלה הטוראים רפאל ורצל (19), חייל בשירות סדיר וניסים אפריאט (33), איש מילואים. השניים, שהשלימו את משימתם בפיסת החרמון, הוראגו כניראה ממג"ב האוויר. הם לא המתינו להליקופטר שהיה צריך להתייחס לבסיסם, החליטו, כניראה להגיע לבסיס ברגל, דרך השבילים המוש"לגים של פיסגת החרמון.

עברו מספר ימים עד שהתברר שהשניים נעדרים. שכן בבסיס חשבו שהם שוהים על ההר ואילו על ההר חשבו שהם הגיעו לבסיס. לאחר שהסתבר שנעלמו לא היתה כל אפשרות להתחקות על עקבותיהם. השלג כיסה עליהם.

הקור שמר. ורצל, הצעיר שבין ה' שניים, היה יתום רדוף גורל. המוות היכה במשפחתו שלוש פעמים. תחילה היה זה אחיו הבכור שניפטר, לאחריו ניפטר האב, תפין של בגדי בית-חולים, וכשהיה הרצל בן 14 ניפטר גם אמו.

הצעיר השקט אומץ על-ידי דודו ובעלה, הד"ר יחזקאל ואסתר הסגל, מתל-אביב.

כברו, איש המילואים היה תושב צפת. ניסים אפריאט. עלה ממרוקו, השאיר בצפת אשה וארבעה ילדים.

מיה, כשכל החיפשים אחרי השניים עלו בתוהו, הועלתה הסברה כי השניים תעו בדרך וחצו את הגבול. אולם בירורים, בי' אמצעות נציגי הצלב האדום, עם ממשלות לבנון וסוריה, העלו כי לאלה לא ידוע דבר על השניים.

הצופה ניזכר. לארבעת ילדי אפריאט ולבני-משפחתו של הרצל עדיין נותר שריד תיקוה. תושב חיפאי ניזכר לפתע כי בי'23 בנובמבר, שלושה ימים לאחר שהשניים עזבו את עמדתם בחרמון, הצליח לקלוט, במשטש בגלל הפרעות מזג-אוויר, שידור טלביזיה מדמשק.

עתה, הוא ניזכר, כי הופיעו בשידור שני חיילים ישראליים, שסיפרו שעברו בטעות את גבול הפסקת האש וניכנסו לכפר סורי. הסיכוי היחיד לכך כי השניים הם אמנם אפריאט ורצל היא העובדה שצופה ה' טלביזיה חיפאי זוכר בבירור כי אחד החיילים סיפר כי הוא אב לארבעה ילדים.

מצוייטים בעובדות אלה ניסו אנשי הצלב האדום לברר שוב עם הסורים אם השניים מוחזקים בידיהם.

הסורים אפילו לא השיבו.

אנשי-אגרוף? שוברי-שכיחות? עסקנים? בשכר? ארוחות יקרות? שכיחות, תרומות? הכל נכלל במחיר שירותיו של נמל, חיפה

הרי שמספר הפועלים שטיפלו במיטען זה גדל מ-1599 ל-1811. גידול זה לא נכלל בהעלות הסבירות, המכוסות בהסדר הקוסט פלוס. וכך, מבלי שמנהלי ש"ים ירגישו מה קורה, הפכה ה' חברה מעסק מכניס-רווחים — לעסק מפסיד. ראשי המשק ההסתדרותי, שראו מקור חשוב נהרב, הורו לערוך ביקורת. סוף-סוף נפתחו ספרי ש"ים.

העברה של חמישה מיליון

מ ימצאי הד"ח, שנשמרו בסוד על ידי מזכיר ההסתדרות, הודלפו בכל זאת החוצה. הם כללו כמה פריטים מרתקים:

● שנים שילמה שוחד לכל מיני אנשים, כמו חבר-כנסת, עובד בכיר של נור, סוכן אניות, פקיד משרד התחבורה. מישוה, שי' הבטיח כביכול לערוך חוברת על סיכום עונת הפרי, קיבל 1500 ל"י. את הכסף קיבל ב'1963 — והחוברת לא נערכה עד היום.

● מנהלי ש"ים מקבלים תשלום קבוע עבור הוצאות כלכלה. אבל החברה משלמת גם את חשבונות ארוחתיהם במסעדות. ה' חשבון: 100 אלף לירות לשנה, בשתי מסע' דות בלבד.

● עובדים מיוחסים קיבלו הלוואות ש' נמחה — כולן או חלקן — בכל מיני תירור צים, כמו "פיצוי על הוצאות שנגרמו ב' מהלך עבודתו המקצועית."

● מנהלי ש"ים מבקרים בתיאטרון, שומעים קונצרטים בתומורת הפילהרמונית, הולכים למישחקי כדורגל — על חשבון ה' חברה, תחת הסעיף "הוצאות ייצוגי."

● העובדים המיוחסים, שהחברה משל' מת בעד החזקת מכונתם, מוחוסנים גם מפני

מדינה. היא יצרה עובדה קיימת — והגישו לפרעון את החשבון שהיא מצאה לנכון עבור שרותיה. החשבון היה מבוסס על עק' רון פשוט: קוסט פלוס. כלומר: כמה שזה עולה, בתוספת רווחים.

את ה"קוסט" קבעה לבד — והיא סירבה להרשות ביקורת.

הפתח מפני ביקורת היה מוצדק. כי אחד הסעיפים הגדולים בהוצאות ש"ים היה חיזוק מישטרו של אבא חושי בחיפה.

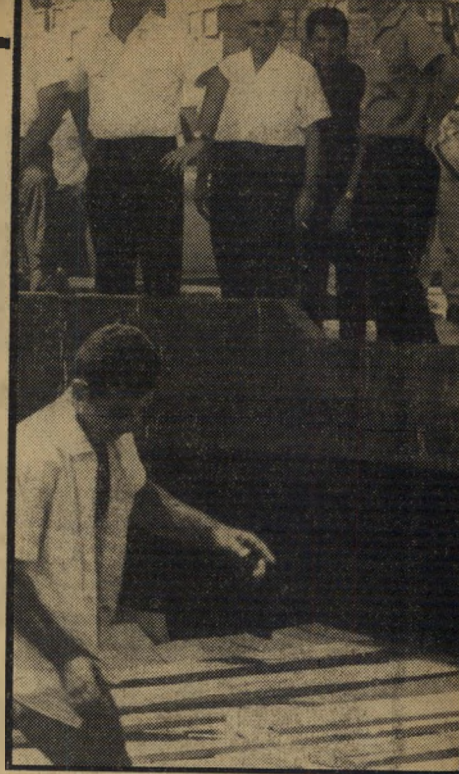
היו דרושים סדרנים בשביל אסיפה של מפא"י? שלחו פועלי נמל. היו דרושים אנשי-אגרוף לפלוגות הפועל, כדי להפחיד ולהכות את אויבי המישטר של חושיטאן? שלחו פועלי נמל. היו דרושים שוברי-שכיחות, שיתפללו על שובתים הממרים את פק' דות מועצת הפועלים המקומית? שלחו פועלי נמל. היו דרושים "מתנדבים" שיפזרו בכוח את הפגנות חרות נגד השילומים, לפני בניין הכנסת? שלחו פועלי נמל.

על חשבון שעות-העבודה כמובן, במסיגי רת ההסכם של קוסט פלוס. את המחיר הור' סיפו למחיר החיטה שייבאו ארצה, או ה' תפונים שנשלחו לחו"ל.

חיפאי מסוג אחר

כ אשר הוקמה, לפני שש שנים, רשות הנמלים, כרשות ממלכתית, הרגישו ה' בוסים בחיפה כי נולדה להם סכנה. אבא חושי התנגד לכינון הרשות. הוא רצה שנמל חיפה ימשיך להיות מיבצר מקומי, שאין בו דריסת-רגל לזרים.

כאשר התמנה רב-אלוף חיים לסקוב כ' מנהל הרשות, נרגעו כמה מן הרוחות ב' חיפה. שכן, הוא גם כן חיפאי. גדל והתחנך

חיים לסקוב (משמאל) ו' לידו מנהל ש"ים, יצחק אלטוביה, לשעבר מנהל-עבודה בבניין, שי' התגונן: "האם בשבילי גייסתי את הקולות?" לכן מניחים שלא יחלף, על אף הגילויים המרעישים. הסיבה: הוא יודע יותר מדי.

מ זכירת הממשלה, יעל עוזאי, יוד' עת לשקול היטב כל מלה שהיא מוס' רת לעתונאים. אבל דווקא השבוע נכשלה ב' לשונה. בשעה שריווחה על ישיבתה השכ' עית של הממשלה, מסרה על הויכוח בין השרים בעניין ש"ים. כאשר הזכירה את חלקו של משה כרמל בוויכוח זה, הגדירה אותו כ"שר התחבולה". היא מיהרה, כמובן,

התבצר המתמטט

תוצאותיהן של עבירות תנועה: החברה מש' למת את הקנסות.

● המיוחסים זוכים לנסיעות לחו"ל, של' גביהן כתבו המבקרים: "לא יכולנו לוודא מה היו מטרות ה' נסיעות." אף אחת מנסיעות אלה לא אושרה על-ידי וע' דת-הנסיעות העליונה של ההסתדרות.

פרק מיוחד מן הביקורת הוקדש ל' העברת כספים מ' ש"ים לסולל-בונה. העברות השונות ש' נעשו בשלוש הש' נים האחרונות, הש' אירו בידי סולל-בו' נה חמישה מיליון ל"י השייכים, בעצם, לשנים. דבר זה גרם לגרעונות בקופת ש"ים — אותם היא דרשה מהממשלה לכסות.

הגילויים, שבאו במפתיע, נתנו ללסקוב סיוע עצום. נוסף לטענה שלו, שמבחינה עקרונית אין מקום לניהול כפול ומסורבל, ועל כן יש למצות את זכויותיו החוקיות של רשות הנמלים — באה עכשיו הוכחה שהחברה המיותרת היא גם אכולת-שכיחות. המלחמה, שנראתה כמשך שנים כחסרת סיכוי, קיבלה תנופה חדשה. המיבצר המתב' דל של חיפה החל מתמוטט. אבל נצחונו של לסקוב אינו בטוח עדיין. הוא עצמו נש' מע אופטימי. "סיכוינו?" הכריז השבוע, "טובים. כי אנחנו צודקים — זה הכל." אחרי היריה נוסף: "אם לא — לשום חוק אין סיכוי."

הדיון, שנערך השבוע בממשלה סביב דרישתו של לסקוב מש"ים להסתלק מנמל חיפה, הוכיח מחדש כי עקרונות לחוד — ופוליטיקה לחוד. דווקא שר התחבורה, שי' בתחוקף מישרתו עומד בראש מועצת המנה' לים של רשות הנמלים, קם להגן על שנים.

בעיר הכרמל. בטח לא יפגע בסדר-החיים הקבועים בעיר. היתה זאת טעות מרה. כי חיים לסקוב (48) הוא חיפאי מסוג אחר. הוא הביא ל' תפקידו מורשת בית-הספר הריאלי, הצבא הבריטי והמטכ"ל של צה"ל. מורשה שאינה מבטיחה חובות, ואינה מתפשרת עם דבריים עקרוניים. ואחד מעקרונות חוק רשות הנמ' לים אומר: הרשות צריכה לנהל, לתפעל, להחזיק ולפתח את הגזמלים.

מאות אנשים מיותרים

ה נהלת החברה לא העריכה נכונה את רצינות הסכנה לקיומה. היא המ' שיכה בשלה, כאילו לסקוב לא היה קיים. גם לא כאשר הורשם סייג ראשון להפקרות, כאשר נקבע לפני שש שנים בסיס לחישוב הוצאות הסבלות. מאותו יום חושבו הוצ' אות שנים על אותו בסיס, בתוספת ההת' "קרויות הסבירות בשכר-העבודה.

אך מנהלי ש"ים היו כבר רגילים לשיטה שלהם. הם המשיכו להעניק מישרה של מנ' הלי-עבודה לכל עסקן-פועלים בנמל. עד כדי כך, שדו"ח ייעול שנערך על-ידי סולל-בונה (שהיא בעלת ש"ים) קבע: שנים משלמת שכר ל-309 אנשים מיותרים, מתוך כ-2000 עובדים. 150 מיותרים. 300 מנהלי-עבודה, כ-100 מיותרים.

הנהל-עבודה בנמל חיפה הוא אדם מיו' חס מאוד: מקבל משכורת של מהנדס, ונהנה מכל מיני תו' ספות, כולל מכונית. התוצאה הישירה: בעוד שבמשך שלוש

השנים האחרונות לא חל כמעט שינוי ב' כמות המיטען הכללי שעברה דרך נמל חיפה.

חושי

כרמל